

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2011 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011-2016 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa został powołany Zarządzeniem nr 183/11 Burmistrza Kolbuszowej z dnia 03.06.2011 r. Burmistrz Kolbuszowej powołał Zespół w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Helena Chmielowiec – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Elżbieta Blicharz – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Agnieszka Sudoł – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
9. Ewa Wójcicka – przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

08.09.2011 roku Burmistrz Kolbuszowej zarządzeniem nr 331A/11 odwołał członka Zespołu Interdyscyplinarnego panią Elżbietę Blicharz. 09.09.2011 Zarządzeniem nr 336/11 Burmistrza Kolbuszowej w sprawie powołania członka Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zmiany zarządzenia nr 183/11 do pracy w Zespole na miejsce przedstawiciela KPP w Kolbuszowej pani Elżbiety Blicharz powołał panią Beatę Chmielowiec.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2011 – 2016. Pierwsze Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 10 czerwca 2011 r.

W okresie swojej działalności w 2011 r. tj. Zespół Interdyscyplinarny zajmował się integrowaniem i koordynowaniem działań jednostek wchodzących w jego skład oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym celu Zespół diagnozował problem przemocy w rodzinie, podejmował działania w środowisku zagrożonym przemocą mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku. Zespół zajmował się również inicjowaniem interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianiem informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym a także inicjowaniem działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalał Przewodniczący Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta dotyczącego danej rodziny. Grupa Robocza była tworzona spośród przedstawicieli: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej. Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Przewodniczący zwracał się do członków Zespołu o wskazanie osób, które będą bezpośrednio zaangażowane w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2011 roku odbyło się 4 Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2011 r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej powzięli informację o 16 rodzinach (69 osób w rodzinach) w których występuje przemoc. Wszystkim rodzinom udzielono porad. Osoby doznające przemocy zostały poinformowane o przysługujących im prawach. Natomiast osoby podejrzane o stosowanie przemocy poinformowano o konsekwencjach tego typu zachowań. 11 rodzin skorzystało z pomocy finansowej tutejszego Ośrodka w łącznej wysokości 22.666,62 zł. 5 rodzin otrzymało pomoc rzeczową (dożywianie, zakup opału, leków) o łącznej wartości 7.979,42 zł. 13 rodzinom

wydano karty uprawniające do odbioru żywności z Banku Żywności. W Odpowiedzi na trzy zgłoszenia Ośrodka Pomocy, siedem zgłoszeń Policji oraz jedno ze szkoły pracownicy socjalni rozpoczęli pracę w jedenastu grupach roboczych powołanych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2011 r. siedmiu pracowników Ośrodka wzięło udział w szkoleniach oraz konferencjach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa w 2011r. przeprowadzono 94 interwencje domowe dotyczące przemocy domowej. W stosunku do roku 2010 było to o 8 interwencji mniej co stanowi nieznaczny spadek o 9,5%. Najczęściej przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni stanowiąc 92% ogólnej liczby osób podejrzanych o stosowanie przemocy. Kobiety stanowiły 2% tej liczby. Bardzo ważnym aspektem jest to, że w analizowanym okresie aż 63 spośród 94 osób – sprawców interwencji domowych dotyczących przemocy domowej była pod działaniem alkoholu. Spośród wszystkich sprawców będących pod działaniem alkoholu do Izby Wyrzęźwień w Rzeszowie zostało przewiezionych 25 sprawców, do Pomieszczenia Dla Osób Zatrzymanych w Kolbuszowej 15 sprawców.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej wynika, że w 2011 r. w ramach prac w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych członkowie Komisji przeprowadzili 5 rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. W wyniku przeprowadzonych rozmów 1 osobę skierowano do Sądu na przymusowe leczenie, 2 osoby podjęło dobrowolną terapię w ESS-MED, 2 osoby korzysta z programu wsparcia w PCPR w Kolbuszowej.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych jest również zaangażowany Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej uczestniczyła w 9 spotkaniach grup Roboczych, spośród których dwie dotyczyły przemocy w rodzinach objętych postępowaniem wykonawczym kuratora rodzinnego. W ramach przyjętych działań wobec wspomnianych rodzin kurator rodzinny przeprowadzał rozmowy dyscyplinujące z osobami nadużywającymi alkoholu stosującymi przemoc, udzielał informacji sprawcom przemocy na temat możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym, jak również w celu poprawy efektywności, podjął decyzję o zmianie kuratora nadzorującego jedną z rodzin.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielił pomocy 4 osobom dotkniętym przemocą. Była to pomoc rzeczowa i finansowa o łącznej wartości 2.960,00 zł.

Do pracy w Grupach Roboczych są również powoływani przedstawiciele oświaty tj. pedagodzy szkolni lub nauczyciele ze szkół do których uczęszczają dzieci i młodzież z rodzin dotkniętych problemem przemocy. Każde posiedzenie Grupy Roboczej poprzedzała rozmowa przedstawiciela oświaty z dzieckiem. Rozmowy dotyczyły bezpośrednio sytuacji w której sporządzono Niebieska Kartę, funkcjonowania rodziny, więzi emocjonalnych, warunków materialno bytowych, niepokojących sytuacji w rodzinie, pomocy instytucjonalnej. Według pedagogów biorących udział w pracy Grup Roboczych spotkania te dzięki temu, że grupy składały się z przedstawicieli różnych instytucji, dawały szczegółowy obraz funkcjonowania rodziny i niejednokrotnie pomogły rozwiązać wiele problemów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w ramach bieżącego funkcjonowania oraz w związku z realizacją Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem bezpieczniej” w 2011 r. podejmowało działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w trzech kierunkach tj. praca z ofiarą przemocy, praca ze sprawcą przemocy oraz podnoszenie kompetencji kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie.

Zrealizowano projekt „Żyj świadomie - bez przemocy”, który miał na celu pomoc osobom doznającym przemocy, ich edukację, wzrost poczucia własnej wartości oraz aktywizację do samodzielnego rozwiązywania problemów i wychodzenia z przemocy. Program ten miał również na celu ogólny wzrost świadomości społecznej oraz wiedzy na temat przemocy domowej, promowanie odpowiednich wzorów życia rodzinnego poprzez edukację między innymi w zakresie konstruktywnych metod wychowawczych.

W ramach projektu poszerzona została działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz upowszechnione zostały informacje na temat oferowanej pomocy. Przeprowadzono akcję informacyjno - promocyjną dotyczącą w/w projektu (plakaty, ulotki, informacje w lokalnych mediach oraz instytucjach publicznych).

Podczas projektu mieszkańcy powiatu kolbuszowskiego korzystali z bezpłatnych konsultacji prawnych (radca prawny udzielał porad prawnych w ilości 4 godz. tygodniowo), konsultacji terapeutycznych (ogólna liczba konsultacji - 209), porad socjalnych, w tym diagnozy sytuacji rodzinnej w związku z przemocą w miejscu zamieszkania (52 rodziny, ogólna liczba osób w rodzinie 232). 87 osób – mieszkańców powiatu uczestniczyło w cyklu

szkoleń z zajęciami warsztatowymi z zakresu umiejętności społecznych oraz „Szkoly dla rodziców” (zaznaczyć należy, iż większość osób uczestniczyła w kilku szkoleniach).

Organizowane były również szkolenia dla pracowników pomocy społecznej z wszystkich gmin powiatu kolbuszowskiego pt. „Praca z osobą doznającą przemocy”, oraz dla policjantów na temat „Integracyjność działań policji podstawą sukcesu w walce z przemocą”. Łącznie przeszkolono 31 osób z terenu powiatu, zajmujących się ograniczaniem zjawiska przemocy.

W zakresie pracy ze sprawcami przemocy realizowany był program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc, finansowany z budżetu państwa. Program został opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w załączniku do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2011 r. ukończyło program w sumie 12 osób stosujących przemoc w rodzinie (14 osób rozpoczęło). Jednocześnie w ramach działań w zakresie inicjatyw lokalnych oraz działań zaplanowanych w projekcie osobom dotkniętym przemocą spośród rodzin sprawców – uczestników programu proponowana była pomoc, jak opisano powyżej.

W międzyczasie prowadzona była akcja promocyjna, mająca na celu nagłośnienie tematu przemocy w rodzinie oraz informowanie osób dotkniętych tym problemem o możliwości skorzystania z pomocy. w 2011r. W powiatowej prasie lokalnej ukazało się cały cykl artykułów na temat przemocy oraz informacje o możliwości uzyskania pomocy w tym zakresie, a także wyemitowane zostały audycje tematyczne na antenie radio „Via” i lokalnego radio „Cmolas”.

Na podsumowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z projektu „Żyj świadomie – bez przemocy”, w dniu 9 grudnia odbyła się konferencja pod tym samym tytułem. W konferencji czynny udział brały między innymi osoby doznające przemocy – uczestniczki grupy wsparcia. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele władz powiatu, sądu, policji, oświaty, pomocy społecznej a także członkowie zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu kolbuszowskiego. Zaproszenie przyjęła także Pani Ewa Kloc Wojewódzki Koordynator ds. wdrażania Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Konferencja była okazją do wymiany doświadczeń i wspólnej dyskusji.

W 2011 roku również Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Kolbuszowej działająca przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej, prowadziła działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz skupiła się na oddziaływaniu wobec

osób stosujących przemoc. Zadania te zostały podjęte w ramach realizacji programu profilaktycznego pt. „*Wspólna sprawa*”. Poprzez wypełnianie zadań zawartych w projekcie, trzydzieścioro troje wychowanków świetlicy, będących, na co dzień ofiarami lub obserwatorami zachowań przemocowych, mogło uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych, podnoszących m.in. ich świadomość dotyczącą wszystkich rodzajów przemocy. Uzyskali oni również informacje odnośnie miejsc, w których mogą uzyskać pomoc, w przypadku doświadczania przemocy.

Ponadto działaniami podejmowanymi w ramach realizacji programu, zostali objęci rodzice podopiecznych placówki, będący często sprawcami przemocy. Grupa dwanaścioro rodziców uczestniczyła w cyklu warsztatów edukacyjnych pod hasłem „*Prewencja przemocy*”, prowadzonych przez wychowawców świetlicy. Celem tych spotkań, było podniesienie świadomości rodziców w zakresie zagrożeń, jakie niesie za sobą doznawanie przez dzieci przemocy lub chociażby bycie jej świadkami. Ponadto uczestnicy warsztatów poznali mechanizmy powstawania zachowań agresywnych u dzieci oraz sposoby służące zapobieganiu ich powstawania. Po zakończonych warsztatach, wszyscy rodzice podopiecznych placówki, uzyskali możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji ze specjalistą; panią dyrektorką PPP w Kolbuszowej – Elżbietą Mikołajczyk.

W ramach działań skierowanych na przeciwdziałanie przemocy oraz ograniczaniu jej skutków, przeprowadzona została również konferencja szkoleniowa pod nazwą „*Wspólna sprawa*”. Do uczestnictwa, w spotkaniu zaproszeni zostali kuratorzy zawodowi i społeczni działający przy Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej. Docelowo grupa uczestników szkolenia liczyła 17 osób. Dzięki wiadomościom zdobytym na konferencji, podnieśli oni zasób swojej wiedzy oraz wzbogacili umiejętności w zakresie wczesnej diagnozy i możliwości udzielania pomocy ofiarom przemocy domowej. Wszyscy uczestnicy szkolenia jak i rodzice uczestniczący w warsztatach edukacyjnych, otrzymali fachową literaturę przydatną w rozwiązywaniu codziennych problemów, związanych z przemocą rozumianą w szerokim ujęciu.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmują skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych dzięki współpracy wielu instytucji daje szczegółowy

obraz funkcjonowania rodziny przez co pomogła rozwiązać wiele problemów z jakimi borykają się rodziny naszego regionu.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.